

Budapest 1947 VI.16.
IV. Ferencz József rkp.2.V.em.5.
185-366

Igen tisztelt Elnökné Asszony!

Nagyon köszönöm kedves és kimerítő levelét, amelyből örömmel látom, hogy közeledünk az egymás álláspontjának megértéséhez. Így a Kovács Imre-ügy teljesen el van intézve. Ami a Silone-kérdést illeti, azt hiszem, még mindig nem sikerült álláspontomat egész világosan kifejteni. Számomra egyáltalában nem arról van szó, hogy Silone valamikor kommunista volt és otthagyta a kommunista pártot. Számos ember van, aki ezt megtette és akivel igen jól lehet együtt dolgozni. Az se vitás, hogy Silone igen tehetséges író. Még kevésbé van arról szó, minthogyha én egy népkönyvtár anyagának összeállításánál egyoldalú tárgyszempontokat akarnék érvényesíteni; semmi sem áll távolabb tőlem. Miből áll tehát számomra a Silone-kérdés? ~~Abból~~ Abból, hogy Silone számtalan cikkben és egyes könyvekben élesen kifejezte azt az álláspontot, hogy fasizmus és kommunizmus között semmi különbség sincs, hogy Stalin uralma éppen olyan mint a Hitleré. Ezzel olyan propagandát csinál, amellyel szemben nem akar egy új világháborút, a frontok olyan veszedelmes összekavarását, mint a milyen a müncheni időben volt, a legélesebben állást kell foglalni. Leveléből a legnagyobb örömmel látom, hogy úgy lát-szik Silone a háború és a háború utáni idő tapasztalatainak hatása alatt ebben a tekintetben kezd álláspontján változtatni. Ha ez a változás világos, nemzetközileg közzismert állásfoglalássá válik, akkor természetesen a fent jelzett kifogás már csak a múlté és nem a jelenre vonatkozik. Akkor ismét lehetséges lesz ehhez a kétségek kivül tehetséges íróhoz egyszerűen mint íróhoz elfogulatlanul állást foglalni. Az én indítványom tehát az volna, hogy egyelőre napoljuk el ezt a kérdést. A népkönyvtárak első listája ugyanis csak kezdet, amelyet é remélem - rövidesen követni fog egy második, harmadik stb. lista. Akkor visszatérhetünk erre a kérdésre, s könnyen meglehet, hogy Silone fellépése következtében minden vita nélkül megegyezésre jutunk.

Remélem hazaérkezésem után /augusztus második felében/
módomban lesz ebben és más kérdésben Magával behatóan beszélgetni.
Addig is kérem adja át férjének meleg üdvözetemet.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Üdvözli
igaz hiva

Lukács György

Révizi Utakalend.

UML 21-8645

Budapest, 1968. április 19.

Kedves Elnökné Asszony !

Mindenekelőtt hálásan köszönöm, hogy érdekes könyvét elküldte nekem. Nagyon szép és kellemes olvasmány, ha valaki saját multját olyan őszinteséggel ábrázolja, ahogy Ön teszi.

Ez az őszinteség engem is felbátorít egy őszinte vállalomásra: nemrégiben kaptam egy kártyát Öntől, amelyben egy ígéretet betartására figyelmeztet. Be kell vallanom, hogy - talán korom és munkám elég enyhítő körülménynek számít - nem irván fel a dolgot annakidején, tökéletesen megfelelkeztem arról, hogy mit ígértem. Nagyon kérem, írja meg a tárgyat és a dátumot; ígérem, hogy pontos leszek.

Melegen üdvözli, igaz hive

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Lukács György